

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 330/3
Podgorica, 04.05.2020. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16 i 92/17) i člana 18 i 116 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po anonimnom prigovoru (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-330 od 01.04.2020. godine), direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Odbija se, kao neosnovan, anonimni prigovor na rad privrednog društva „AST“ d.o.o. iz Podgorice, emitera opšteg televizijskog programa „Prva TV“ (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-330 od 01.04.2020. godine).
2. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
3. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
4. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 01.04.2020. godine Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) dostavljen je anonimni prigovor, na rad privrednog društva „AST“ d.o.o. iz Podgorice, kao emitera opšteg televizijskog programa „Prva TV“ (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-330 od 01.04.2020.g.).

Prigovor se odnosio na programski sadržaj „Slatke muke“, koji se emituje svakog dana u okviru televizijskog programa „Prva TV“.

Po mišljenju podnosioca prigovora u ovoj emisiji se „*umjesto zabavnog karaktera koji se očekuje, u svakoj epizodi izgovaraju psovke i komentari da ga je stid sjedjeti sa djecom ispred TV-a*“, zbog čega se „*nada da će takve emisije izmjestiti u neki drugi termin jer zaslužuju oznaku 18+*“.

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“), Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 35/11, 7/16 i 8/19, u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tač. 2.3. izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-15.

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanih programskih sadržaja emitera i sačinio nalaz dana 09.04.2020. godine (akt broj 02-330/1 od 09.04.2020. god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornog programskog sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-330/2 od 12.04.2020.g.). Emiter nije dostavio traženo izjašnjenje u ostavljenom roku.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja u navedenom terminu došlo do kršenja propisanih standarda, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- članom 55 st. 2 Zakona i članom 22 stav 1 i stav 2 Pravilnika propisano je da je emiter dužan da objavi zvučno i vizuelno upozorenje za programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika i takve programe jasno označi vizuelnim simbolom tokom čitavog trajanja i emituje te programske sadržaje u vrijeme i na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga maloljetnici u uobičajenim okolnostima čuti ili vidjeti.
- grafička oznaka predstavlja krug sa crvenom brojkom, koja mora biti jasno vidljiva i koja se emituje u gornjem uglu ekrana, nasuprot uobičajenom mjestu identifikacionog znaka medija, tokom cijelog trajanja označenog programskog sadržaja (član 23 st. 2 Pravilnika).

- Članovima 23a do 25 Pravilnika detaljno su propisani uslovi za kategorizaciju programskih sadržaja, što predstavlja osnov za njihovo raspoređivanje u određenu dobnu kategoriju (12, 16 ili 18) i saglasno tome adekvatno označavanje i raspoređivanje.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru, kao i uvida u snimak emitovanih sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je u periodu od 31.03. do 07.04.2020. godine, emitovalo je seriju „Slatke muke“. Serija se emituje u radnim danima u terminu od 19:30, uz reprizna emitovanja radnim danima u periodu između 00:00 i 06:00, i vikendom u periodu između 17:00 i 19:00 časova.

Serija prikazuje fiktivnog glumca i komičara Andriju Miloševića, u svakodnevnim situacijama, kao supruga, oca i sina.

2. Pregledom sadržaja u navedenom periodu, konstatovano je da je u emitovanom sadržaju prisutno umjereno nepristojno ponašanje, ali se ne koristi u vidu akta agresije. Prikazivanje nepristojnog ponašanja je umjereno intenzivno i varira u zavisnosti od epizode.

Seksualnost je primarno verbalno izražena, nagovještava se i implicira tokom radnje.

Sadržaj ne prikazuje scene teškog nasilja ili njegovih posljedica. Sadržaj ne iskazuje pozitivan stav prema diskriminatorskom ponašanju. Nema nagovještaja seksualnog nasilja, zastrašujućih ili opasnih scena, konzumiranja opojnih droga.

3. Na početku programskog sadržaja emituje se grafičko i zvučno obavještenje o kategorizaciji sadržaja (crveni krug sa bijelo ispisanim brojem 12). Grafička oznaka (crveni krug sa bijelo ispisanim brojem 12) u gornjem lijevom uglu ekrana, nasuprot identifikacionom znaku emitera, ne emituje se tokom cijelog trajanja emitovanog programskog sadržaja.

4. Članom 23a Pravilnika propisano je da, prilikom kategorizacije programskih sadržaja, treba uzeti u obzir:

- da li se u njima prikazuju: nasilje i njegove posljedice; seksualno nasilje; nago ljudsko tijelo; seksualnost; zastrašujuće scene; pušenje i zloupotreba opojnih droga, alkohola i drugih štetnih supstanci; opasno ponašanje; diskriminatorsko postupanje ili nepristojno ponašanje;
- u kom kontekstu se prikazuju sadržaji i posebno:
  - cilj ili priroda programskog sadržaja u kome se prikazuje sadržaj koji može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika;
  - da li se radi o opštem ili specijalizovanom elektronskom mediju u čijem programu se emituje određeni programski sadržaj;
  - da li je riječ o fikcijskom ili nefikcijskom programskom sadržaju;
  - stepen realističnosti prikazivanja potencijalno škodljivih sadržaja;
  - broj, dužina, učestalost, intezitet (u kojoj mjeri postoji zvučna, vizuelna ili verbalna naglašenost) i detaljnost prikazivanja sadržaja koji može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika;
  - očekivano dejstvo koje će programski sadržaj imati na gledaoce ili slušaoce, a naročito u kakvom okruženju, odnosno atmosferi prikazuje sadržaji koji može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika;
  - kakav stav je u programskom sadržaju zauzet prema nasilju, zloupotrebi štetnih supstanci, opasnom ponašanju ili diskriminatorskom postupanju.

Istim članom Pravilnika, u stavu 2, je propisano da kategorizacija programskog sadržaja koji može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika vrši se primjenom naprijed navedenih mjerila, nakon ocjene ispunjenosti svakog mjerila posebno i svih mjerila zajedno.

5. Članom 23b Pravilnika propisano je da se grafičkom oznakom 12, označavaju sadržaji koji nisu namijenjeni maloljetnicima ispod 12 godina, a koji uključuju povremeno, umjereno dugačko, umjereno intezivno i umjereno detaljno prikazivanje sadržaja iz člana 23a (naprijed navedenog) Pravilnika, koji s obzirom na kontekst u kome se prikazuju nisu nepodesni za maloljetnike koji imaju 12 ili više godina i imaju sljedeća obilježja:

- povremeno prikazivanje umjerenog nasilja i njegovih posljedica, dok se teško nasilje i njegove posljedice mogu prikazivati kratko i bez detalja;
  - izuzetno, kratko i rijetko prikazivanje scena koje sadrže detaljno prikazivanje teškog nasilja i njegovih posljedica može biti prisutno u programskom sadržaju ako je to opravdano njegovim obrazovnim ciljem;
  - seksualno nasilje nije prikazano, ali samim tokom radnje može biti nagoviješteno da se ono odigralo;
  - nago ljudsko tijelo može biti prikazano, ali ne u kontekstu seksualnosti;
  - seksualnost može biti prikazana povremeno i diskretno;
  - zastrašujuće scene mogu se umjereno prikazivati, s tim da one ne smiju biti učestale i posebno naglašene;
  - prikazivanje pušenja i zloupotrebe opojnih droga, alkohola i drugih štetnih supstanci ne smije biti učestalo, niti značaj i dejstva njihove zloupotrebe smiju biti prikazani kao zabavni ili manje bitni nego što jesu u stvarnom životu;
  - opasno ponašanje ne smije biti detaljno prikazano, niti prema takvom ponašanju u programskom sadržaju kao cjelini smije biti izražen pozitivan stav;
  - diskriminatorско postupanje ne sme biti prikazano uz pozitivan stav prema takvom postupanju, niti ga je dozvoljeno prikazivati ako je ono preduzeto uz vršenje nasilja;
  - umjereno nepristojno ponašanje je dozvoljeno, ali ne smije biti učestalo, niti može predstavljati način komunikacije, dok veoma nepristojno ponašanje može biti prisutno samo kratko, ali nikako ako se ono koristi u vidu akta agresije, odnosno da bi se neko uvrijedio.
6. Cijeneći sporni sadržaj u kontekstu odredbi članova 23, 23a i 23b Pravilnika, može se zaključiti da je emiter predmetne programske sadržaje na adekvatan način označio i rasporedio i to kao neprimjerene za maloljetnike mlađe od 12 godina. U emitovanom sadržaju nepristojno ponašanje se prikazuje povremeno i umjerenog je inteziteta, pa imajući u vidu dužinu i učestalost prikazivanja sadržaja iz člana 23a stav 1 Pravilnika i kontekst u kome se prikazuju, sporni sadržaj je pravilno kategorisan.
7. Period u kom se mogu emitovati sadržaji koji nisu namijenjeni maloljetnicima mlađim od 12 godina nije određen ni Zakonom, ni Pravilnikom. Emiter prilikom raspoređivanja ovih sadržaja treba da vodi računa da sadržaje emituje u vrijeme kada se očekuje da dijete prati program uz roditelje i staraoce, imajući u vidu uobičajene aktivnosti, te da ih pravilno označi. U konkretnom slučaju emiter je postupio u skladu sa propisima.
8. Oznaka bilo koje od kategorija sadržaja, međutim, ne može zamijeniti nadzor roditelja nad pristupom maloljetnika određenim sadržajima i njihovu konačnu odgovornost za ono što maloljenici gledaju, već isključivo usmjerava u cilju prikladne zaštite djece od potencijalno štetnih sadržaja.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 116 Zakona o upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog Rješenja.

Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemca.org.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

DIREKTOR

Goran Vuković

Dostavljeno:

- „AST“ d.o.o.
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva